

BESLUIT

Nummer 103191/41

Betreft zaak: Weigering tot verlening van ontheffing als bedoeld in artikel 15 van de Elektriciteitswet 1998 aan Energie Cluster Luttelgeest Netwerk B.V.

INLEIDING EN PROCEDURE

1. Op 24 december 2008 heeft Energie Cluster Luttelgeest Netwerk B.V. (hierna: ECL Netwerk) bij de Raad van Bestuur van de Nederlandse Mededingingsautoriteit (hierna: de Raad) een verzoek ingediend tot verlening van een ontheffing in de zin van artikel 15, tweede lid, van de Elektriciteitswet 1998 (hierna: de E-wet). Het betreft een verzoek tot ontheffing van de verplichting tot het aanwijzen van een netbeheerder voor het net gelegen in de Noordoostpolder te Luttelgeest.
2. Per brief van 16 juli 2009 heeft de Raad gegevens van ECL Netwerk ontvangen betreffende de beschrijving en ligging van het net, het doel en de inhoud van de samenwerking tussen de aangeslotenen op het net, de karakteristieke eigenschappen van het net alsmede een aanvulling met betrekking tot de ontheffingsgronden.
3. Ter voorbereiding van dit besluit heeft de Raad belanghebbenden in de gelegenheid gesteld een zienswijze te geven op de aanvraag. De aanvraag heeft voor een periode van vier weken voor belanghebbenden ter inzage gelegen. De terinzagelegging is aangekondigd in de Staatscourant van 4 augustus 2009, nummer 11798.
4. Op 27 augustus 2009 heeft de Raad een schriftelijke zienswijze ontvangen van Enexis B.V. (hierna: Enexis). Op 8 oktober 2009 heeft ECL Netwerk per brief gereageerd op de zienswijze van Enexis. De Raad heeft op 12 oktober 2009 een hoorzitting gehouden waarin Enexis haar mondelinge zienswijze kenbaar heeft gemaakt. Naast Enexis was ook ECL Netwerk aanwezig op deze hoorzitting. De zienswijzen, zowel de schriftelijke als de mondelinge, zullen worden besproken in randnummer 51 tot randnummer 57 van dit besluit voor zover deze niet reeds eerder aan de orde zijn gekomen bij de beoordeling van de aanvraag.

JURIDISCH KADER

Artikel 15 E-wet

5. Op basis van artikel 10, derde lid, van de E-wet dient degene aan wie een ander net toebehoort dan het landelijk hoogspanningsnet, voor het beheer van dat net een of meer naamloze of besloten vennootschappen als netbeheerder aan te wijzen. Van deze verplichting tot het aanwijzen van een netbeheerder kan op grond van artikel 15, tweede lid, van de E-wet bij de Minister van Economische Zaken ontheffing worden aangevraagd.
6. De Minister van Economische Zaken heeft aan de Raad mandaat, volmacht en machtiging verleend tot het nemen van besluiten en verrichten van overige handelingen die verband houden met onder meer artikel 15 van de E-wet¹. De Raad behandelt om die reden de aanvraag.
7. Een ontheffing kan worden verleend aan degene aan wie een net toebehoort, voor zover daarop slechts een beperkt aantal andere natuurlijke personen of rechtspersonen zijn aangesloten. Het gaat daarbij om afnemers die verbonden zijn aan het net van degene aan wie het net toebehoort en waarbij een meetinrichting is geplaatst tussen deze rechtspersonen en het net².
8. Om in aanmerking te komen voor een ontheffing moet de aanvragende rechtspersoon beschikken over een net waarop een beperkt aantal natuurlijke personen of rechtspersonen is aangesloten. In de wetsgeschiedenis wordt aangegeven dat er geen scherpe getalsgrens valt te geven om te bepalen of aan een net een beperkt aantal afnemers is verbonden³. Mede in dit verband is ervoor gekozen de beoordeling of er wel of niet sprake is van een beperkt aantal aansluitingen afhankelijk te laten zijn van de mate waarin het publiek belang wordt gediend. Het is aan de ontheffingsaanvrager zelf om te onderbouwen op welke wijze bij verlening van een ontheffing het publiek belang wordt gediend.
9. Vastgesteld dient te worden of het net in de zin van de E-wet niet onder de bagatelbepaling van artikel 15, eerste lid, valt. In deze bepaling wordt aangegeven dat er geen netbeheerder hoeft te worden aangewezen voor een net met een spanningsniveau van ten hoogste 0,4 kV en een verbruik van ten hoogste 0,1 GWh per jaar, waarvan een ander dan een leverancier of een netbeheerder een recht van gebruik heeft.

¹ Besluit mandaat, volmacht en machtiging EZ 2004 van de Minister van Economische Zaken van 23 augustus 2004, nummer WJZ 4053550, uit de Staatscourant van 31 augustus 2004, nummer 166/ pagina 10.

² Tweede Kamer, vergaderjaar 1998-1999, 26 303, nr. 7

³ Tweede Kamer, vergaderjaar 1997-1998, 25 621, nr. 3

10. Op grond van artikel 15, tweede lid, onderdeel d, van de E-wet mag de aanvrager geen netbeheerder zijn en ook niet in een groepsmaatschappij met een netbeheerder verbonden zijn.
11. Ingevolge het bepaalde in artikel 15, zesde lid, van de E-wet kan in afwijking van het bepaalde in onderdeel d, aan een aanvrager die wel in een groepsmaatschappij met een netbeheerder is verbonden een ontheffing worden verleend, indien in redelijkheid niet kan worden verwacht dat hij een netbeheerder aanwijst voor het elektriciteitsnet waarop de aanvraag betrekking heeft. Een netbeheerder onthoudt zich in dat geval van bemoeienis met het beheer van het net waarvoor de aanvraag is ingediend.
12. Ten slotte dient het net in de zin van de E-wet, dat niet onder de bagatelbepaling valt, te worden getoetst aan de criteria genoemd in artikel 15, tweede lid, van de E-wet. Het net van de aanvrager dient aan één van de drie volgende criteria te voldoen:
 - a. het net is bestemd om de aanvrager te voorzien van elektriciteit dan wel om het centrale bedrijfsproces van de aanvrager te ondersteunen;
 - b. het net is bestemd om een aantal samenwerkende rechtspersonen te voorzien van elektriciteit en de samenwerking van deze rechtspersonen een betrouwbaar, duurzaam, doelmatig en milieuhygiënisch verantwoord functionerende energiehuishouding in hun vestigingen ten doel heeft;
 - c. ten aanzien van het net zijn kwaliteitseisen van toepassing die in betekenende mate afwijken van de voorwaarden die de Raad op grond van artikel 36 van de E-wet heeft vastgesteld.
13. De Minister van Economische Zaken heeft in de Staatscourant, nummer 921, van 21 januari 2009 haar beleidsregel betreffende het verlenen van een ontheffing op grond van artikel 15, tweede lid, van de E-wet en artikel 2a, eerste lid, van de Gaswet van de verplichting een netbeheerder aan te wijzen (hierna: de beleidsregel) gepubliceerd. In deze beleidsregel heeft de Minister van Economische Zaken aangegeven hoe enkele belangrijke elementen van artikel 15, tweede lid, onderdeel b, van de E-wet bij de beslissing op een aanvraag om een ontheffing moeten worden uitgelegd. Tevens heeft de Minister van Economische Zaken aangegeven dat in de voorschriften bij een ontheffing het systeem van derdentoegang gewaarborgd dient te worden.
14. Op grond van artikel 3, eerste lid, van de beleidsregel, maakt de aanvrager van de ontheffing op grond van artikel 15, tweede lid, onderdeel b, van de E-wet aannemelijk dat ten minste vijftig procent van de natuurlijk personen of rechtspersonen die op het net waarop de aanvraag betrekking heeft, zijn of naar verwachting zullen worden aangesloten, op het tijdstip waarop de aanvraag wordt ingediend bekend is en die personen een samenwerking beogen met als doel een betrouwbaar, duurzaam, doelmatig en milieuhygiënisch verantwoord

functionerende energiehuishouding in hun vestigingen. Op grond van artikel 3, tweede lid, van de beleidsregel, voldoet de aanvrager aan het eerste lid van het artikel door een overeenkomst die de personen, bedoeld in dat lid, hebben besloten met het oog op de in dat lid bedoelde samenwerking, dan wel andere bescheiden en gegevens, waaruit de samenwerking tussen die personen blijkt, te overleggen.

15. Op grond van artikel 4, eerste lid, van de beleidsregel, maakt de aanvrager van de ontheffing op grond van artikel 15, tweede lid, onderdeel b, van de E-wet aannemelijk, dat om de samenwerking mogelijk te maken, het net waarop de aanvraag betrekking heeft of het beheer van dat net zodanig bijzondere karakteristieken vereist ten opzichte van de eisen die in het algemeen gelden voor netten of het beheer van netten dat dit net niet of niet doelmatig door een netbeheerder kan worden beheerd. Op grond van artikel 4, tweede lid, van de beleidsregel voldoet de aanvrager aan het eerste lid door een verklaring te overleggen van de netbeheerder die de openbare netten beheert in het gebied waarin het net waarop de aanvraag betrekking heeft, is gelegen, waaruit blijkt dat dit net niet of niet doelmatig door een netbeheerder kan worden beheerd, dan wel door andere gegevens of bescheiden te overleggen waaruit dit blijkt.
16. Op grond van artikel 5 van de beleidsregel maakt de aanvrager van de ontheffing op grond van artikel 15, tweede lid, onderdeel b, van de E-wet aannemelijk, dat de vestigingen, bedoeld in artikel 3, eerste lid, van de beleidsregel zijn gelegen in elkaars nabijheid en in een gebied van beperkte omvang.

FEITEN

17. Op basis van de informatie die door ECL Netwerk middels de aanvraag van 24 december 2008 en de aanvullende informatie van 16 juli 2009 is aangeleverd, stelt de Raad de volgende feiten vast.
18. ECL Netwerk is eigenaar van het net zoals beschreven in de aanvraag, dat ook door haar wordt beheerd. Het net strekt zich uit over meerdere aaneengesloten percelen en heeft een verbinding met meerdere afzonderlijke WOZ-objecten van verschillende eigenaren. Dit net is met één verbinding aangesloten op het net van TenneT TSO B.V. (hierna: TenneT).⁴
19. Het aantal aangeslotenen alsmede het bijbehorende verbruik en de te verwachten productie is weergegeven in de aanvraag van ECL Netwerk. Op het net van ECL Netwerk zijn drie afnemers aangesloten, te weten Leo Hoogweg B.V. (hierna: Leo Hoogweg), Nic. de Jong OG B.V. (hierna: Nic. de Jong) en Firma A.J. Tas en Zn. (hierna: A.J. Tas).
20. ECL Netwerk verklaart in bijlage 7 bij haar aanvraag zelf geen netbeheerder te zijn, noch in een groepsmaatschappij met een netbeheerder te zijn verbonden.
21. ECL Netwerk is opgericht door de drie aangesloten ondernemingen, Leo Hoogweg, Nic. de Jong en A.J. Tas. ECL Netwerk zal het beheer van het net op zich nemen dat zich uitstrekt over de tuinbouwcomplexen in de Noordoostpolder te Luttelgeest. Op deze complexen zal elektriciteit worden opgewekt door zogenoemde warmtekrachtcentrales.
22. De aansluiting van het net van ECL Netwerk op TenneT gebeurt via een zogenaamde N-o veilige aansluiting. De aansluiting is een harde aftak op de lijn Vollenhove-Lemmer. Met betrekking tot de levering van capaciteit over de aansluiting zijn door ECL Netwerk en TenneT diverse afspraken gemaakt. Zo zal in het geval van extreme calamiteiten TenneT ECL Netwerk afsluiten van haar net. Daarnaast zal de door TenneT geleverde transportcapaciteit worden gedaan onder runback, met andere woorden onder beperkende voorwaarden.

⁴ Zoals blijkt uit de aanvraag en de bijlagen van 25 februari 2009.

BEOORDELING

23. Bij de beoordeling van de aanvraag komen de volgende punten aan de orde:

- Er is sprake van een elektriciteitsnet in de zin van artikel 1, lid 1, onderdeel i, van de E-wet;
- Er wordt een beperkt aantal afnemers aangesloten (artikel 15, tweede lid, van de E-wet);
- Het net valt niet onder de bagatelbepaling zoals bedoeld in artikel 15, eerste lid, van de E-wet;
- De aanvrager is geen netbeheerder of verbonden aan een netbeheerder in een groepsmaatschappij. Indien de aanvrager een netbeheerder is of aan een netbeheerder in een groepsmaatschappij is verbonden, dient de aanvrager aan te geven waarom in redelijkheid niet kan worden verwacht dat een netbeheerder wordt aangewezen. Tevens moet worden gewaarborgd dat de netbeheerder zich onthoudt van iedere bemoeienis met het beheer van het elektriciteitsnet waarop de aanvraag betrekking heeft;
- Er dient sprake te zijn van één van de eerste drie in artikel 15, tweede lid, van de E-wet genoemde situaties.

Er is sprake van een elektriciteitsnet

24. Voor de beoordeling moet worden nagegaan of sprake is van een situatie als bedoeld in artikel 10, derde lid, van de E-wet. Op grond van de door ECL Netwerk verstrekte gegevens concludeert de Raad dat er sprake is van een net in de zin van artikel 1, eerste lid, onderdeel i, van de E-wet, waarvoor degene aan wie dit net toebehoort op grond van artikel 10, derde lid, van de E-wet een netbeheerder dient aan te wijzen. Het eigendom van het net berust bij ECL Netwerk blijkens bijlage 4 bij de brief van ECL Netwerk van 23 december 2008.

Er is een beperkt aantal afnemers aangesloten op het net

25. Om in aanmerking te komen voor een ontheffing moet de aanvrager beschikken over een net waarop een beperkt aantal natuurlijke of rechtspersonen is aangesloten. Op het net van ECL Netwerk zijn drie bedrijven aangesloten. Derhalve is sprake van een beperkt aantal afnemers.

Het net heeft een spanningsniveau van meer dan 0,4 kV en een verbruik van meer dan 0,1 GWh per jaar

26. Het gebod, bedoeld in artikel 10, derde lid, van de E-wet, geldt niet voor zover het een net betreft met een spanningsniveau van ten hoogste 0,4 kV en een verbruik van ten hoogste 0,1 GWh per jaar. Het net van ECL Netwerk heeft, blijkens de aanvraag, een spanningsniveau van meer dan 0,4 kV. Het verbruik bedraagt blijkens de aanvraag meer dan 0,1 GWh. ECL Netwerk is derhalve in beginsel verplicht een netbeheerder aan te wijzen.

Er is geen sprake van een landelijk hoogspanningsnet

27. Op grond van artikel 15, tweede lid, aanhef, van de E-wet kan geen ontheffing worden verleend aan degene aan wie een net toebehoort die tot het landelijk hoogspanningsnet, zoals is omschreven in artikel 10, eerste lid, van de E-wet, toebehoort. Uit de aanvraag en aanvullende informatie en de daarbij behorende bijlagen van ECL Netwerk maakt de Raad op dat het net waarvoor een ontheffing wordt gevraagd niet tot het landelijk hoogspanningsnet toebehoort.

De aanvrager is geen netbeheerder of in een groep met een netbeheerder verbonden

28. Op grond van artikel 15, tweede lid, onderdeel d, van de E-wet mag de aanvrager geen netbeheerder zijn en ook niet in een groepsmaatschappij met een netbeheerder verbonden zijn. ECL Netwerk verklaart in bijlage 7 van haar brief van 23 december 2008 geen netbeheerder te zijn en ook niet in een groepsmaatschappij met een netbeheerder verbonden te zijn.

29. Door ECL Netwerk wordt een beroep gedaan op de onderdelen a, b en c van artikel 15, tweede lid, van de E-wet voor het verkrijgen van de ontheffing. Hierna zal de Raad eerst beoordelen in hoeverre de aanvraag voldoet aan de voorwaarden die worden gesteld in artikel 15, tweede lid, onderdeel a, van de E-wet.

Het net is bestemd om de aanvrager te voorzien van elektriciteit dan wel om het centrale bedrijfsproces van de aanvrager te ondersteunen

30. Om in aanmerking te komen voor een ontheffingen op grond van artikel 15, tweede lid, onderdeel a, van de E-wet dient te worden aangetoond dat het net bestemd is om de aanvrager te voorzien van elektriciteit dan wel om het centrale bedrijfsproces van de aanvrager te ondersteunen.
31. De Raad concludeert dat het net niet bestemd is om de aanvrager van elektriciteit te voorzien. De aanvrager, ECL Netwerk, is eigenaar van het net. Haar rol in het geheel is die van particuliere netbeheerder, zoals volgt uit de aanvraag van ECL Netwerk. Zij is geen afnemer van de elektriciteit. Doordat ECL Netwerk de elektriciteit niet gebruikt ten behoeve van haar eigen productieproces is het net niet bestemd om de aanvrager van elektriciteit te voorzien. De Raad stelt daarom vast dat geen sprake is van een bijzondere omstandigheid die een ontheffing van de verplichting een netbeheerder aan te wijzen rechtvaardigt. Het door ECL Netwerk aangevoerde argument dat de aangeslotenen eveneens als aanvrager moeten worden gezien, omdat zij enig aandeelhouder in ECL Netwerk zijn, doet hier volgens de Raad niets aan af. ECL Netwerk is immers eigenaar van het net. De verplichting om een netbeheerder aan te wijzen berust daarmee uitsluitend op ECL Netwerk en niet op de individuele aandeelhouders, zodat ook alleen aan ECL Netwerk een ontheffing zou kunnen worden verleend van die verplichting.

32. De Raad stelt verder vast, dat het net niet bestemd is om het centrale bedrijfsproces van ECL Netwerk te ondersteunen. De processen van de aangesloten ondernemers en het bedrijfsproces van ECL Netwerk, zijn niet zodanig aan elkaar gerelateerd dat het beheer van het net niet zou kunnen plaatsvinden door een regionale netbeheerder. Dit blijkt uit de zienswijze van Enexis die niet is weerlegd door ECL Netwerk. Bij gebrek aan onderlinge verwevenheid van de bedrijfsprocessen kan evenmin een ontheffing worden verleend van de verplichting om een netbeheerder aan te wijzen. Van een situatie als door de wetgever bedoeld in artikel 15, tweede lid, onderdeel a, is volgens de Raad dan ook geen sprake.⁵ Integendeel, de bedrijfsprocessen kunnen blijkens de aanvraag ongestoord plaatsvinden ongeacht wie het beheer voert over het net. De Raad verwijst hierbij naar haar eerdere uitspraak van 26 juli 2007 met kenmerk 102640/11 waarin de Raad heeft besloten om, in een soort gelijk geval als het onderhavige, geen ontheffing te verlenen aan Windnet Eemshaven B.V.⁶
33. De Raad merkt hiernaast op dat ook indien de aangesloten ondernemingen als aanvrager zouden moeten worden gezien, conform de bewering van ECL Netwerk, onderdeel a van artikel 15, tweede lid, van de E-wet zich niet leent voor het verlenen van een ontheffing voor het desbetreffende net. Ook in dat geval ontbreekt immers nog altijd de onderlinge verwevenheid van de bedrijfsprocessen, welke verwevenheid blijkens de parlementaire geschiedenis rondom artikel 15, tweede lid, onderdeel a, van de E-wet noodzakelijk is om op basis van deze grond voor een ontheffing in aanmerking te kunnen komen.
34. Gelet op het bovenstaande komt de Raad tot de conclusie dat niet wordt voldaan aan de voorwaarden van artikel 15, tweede lid, onderdeel a, van de E-wet, zodat in ieder geval op deze grond geen ontheffing kan worden verleend. De Raad zal hierna beoordelen in hoeverre de aanvraag voldoet aan de voorwaarden die worden gesteld in artikel 15, tweede lid, onderdeel b, van de E-wet.

⁵ Zie Tweede Kamer, vergaderjaar 1998-1999, 26 303, nr. 3, p. 18: *'In de eerste plaats wordt bepaald dat een ontheffing verleend kan worden als het net bestemd is voor de elektriciteitsvoorziening van de neteigenaar of ter ondersteuning van zijn centrale bedrijfsproces. Hierbij kan bijvoorbeeld gedacht worden aan Schiphol, waar het net is bedoeld voor het functioneren van de luchthaven, alle ondersteunende functies daarbij inbegrepen.'* Tweede Kamer, vergaderjaar 1998-1999, 26 303, nr. 7, p 23 verheldert de visie van de wetgever: *'De aansturing van de elektriciteitsvoorziening op zo'n bedrijventerrein is dusdanig geïntegreerd met de processen die op dat terrein plaatsvinden, dan het niet wenselijk is het netbeheer in een aparte netbeheerder onder te brengen.'*

⁶ Zie hiervoor randnummer 26 en 27 van het besluit

Het net is bestemd om een aantal samenwerkende natuurlijke personen of rechtspersonen te voorzien van elektriciteit en de samenwerking van deze personen heeft een betrouwbaar, duurzaam, doelmatig en milieuhygiënisch verantwoord functionerende energiehuishouding in hun vestiging ten doel

35. Om voor een ontheffing op grond van artikel 15, tweede lid, onderdeel b, van de E-wet in aanmerking te komen dient de aanvrager aannemelijk te maken dat sprake is van een aantal afnemers die samenwerken ten behoeve van een betrouwbaar, duurzaam, doelmatig en milieuhygiënisch verantwoord functionerende energiehuishouding in hun vestigingen en het net nodig is om die samenwerking mogelijk te maken. De samenwerkende afnemers moeten het oogmerk hebben om een betrouwbaar, duurzaam, doelmatige en milieuhygiënisch verantwoord functionerende energiehuishouding in hun vestigingen tot stand te brengen.

Meer dan 50 procent van de natuurlijke of rechtspersonen die op het net zijn of worden aangesloten is bekend op het moment van de aanvraag

36. Om voor ontheffing in aanmerking te komen, dient de aanvrager tevens aannemelijk te maken dat tenminste 50% van de natuurlijke personen of rechtspersonen die zijn of naar verwachting worden aangesloten, op het tijdstip van de aanvraag bekend zijn. ECL Netwerk heeft in haar aanvraag aangegeven dat er 3 afnemers op het net zijn of worden aangesloten. Uit de hoorzitting gehouden door de Raad op 12 oktober 2009 kwam naar voren dat er momenteel geen plannen zijn om meer ondernemingen aan te sluiten op net. De Raad concludeert dat wordt voldaan aan de eis uit artikel 3, eerste lid, van de beleidsregel.

Samenwerkende of natuurlijke rechtspersonen

37. De Raad is van mening dat ECL onvoldoende heeft aangetoond te voldoen aan het vereiste van onderdeel b van artikel 15, tweede lid, van de E-wet en artikel 3, eerste lid, van de beleidsregel, dat sprake moet zijn van samenwerking ten behoeve van een betrouwbaar, duurzaam, doelmatig en milieuhygiënisch verantwoord functionerende energiehuishouding. Zoals blijkt uit de parlementaire geschiedenis bij artikel 15 van de E-wet en meer specifiek de toelichting gegeven door de minister op artikel 4 van de beleidsregel dient de samenwerking zich te richten op het hiervoor beschreven doel. Deze samenwerking kan blijken, volgens de toelichting bij de beleidsregel, uit een schriftelijke overeenkomst of andere bescheiden en gegevens, "bijvoorbeeld een namenlijst van (toekomstige) afnemers in combinatie met notulen van bijeenkomsten of agenda's waaruit aannemelijk wordt hoeveel ondernemingen op het net zijn of naar verwachting zullen worden aangesloten en hoeveel van die ondernemingen tevens het oogmerk hebben om onderling samen te werken met bovengenoemd doel." ECL Netwerk heeft echter geen overeenkomst of andere bescheiden overlegd waaruit blijkt dat de samenwerking zich richt tot het doel. ECL Netwerk spreekt in haar aanvraag enkel van een regelmatig overleg tussen de deelnemers.

Gericht op een betrouwbaar, duurzaam, doelmatige en milieuhygiënisch verantwoorde functionerende energiehuishouding in hun vestigingen

38. De Raad merkt op dat, buiten het feit dat de samenwerking niet is aangetoond zoals is beschreven in randnummer 37, ook onvoldoende blijkt dat de samenwerking, voor zover hiervan sprake zou kunnen zijn, tussen ECL Netwerk en de aangeslotenen tot doel heeft om een betrouwbaar, duurzaam, doelmatige en milieuhygiënisch verantwoord functionerende energiehuishouding tot stand te brengen. Zoals blijkt uit de aanvullende informatie die door ECL Netwerk is geleverd, beperkt de samenwerking zich tot het gezamenlijk gebruiken van elektriciteit, gas en het leveren van een back-upvoorziening in geval van calamiteiten in het elektriciteits- of gasnet.
39. Het net van ECL Netwerk wijkt naar eigen zeggen af van het openbare net omdat er sprake is van een zogenaamde N-o veilige aansluiting op het net van TenneT. Dit in tegenstelling tot het op het openbare net gebruikelijke N-1 (enkelvoudige storingsreserve) uitvoering van het net, aldus ECL Netwerk. Dit houdt in dat in het geval van een storing ECL Netwerk geen stroom kan afnemen of invoeden op het net van TenneT. Het net van ECL Netwerk wijkt dus volgens ECL Netwerk af van openbare netten door een minder betrouwbare transportdienst. De Raad merkt op dat indien de aangeslotenen op het net van ECL Netwerk een aansluiting op het regionale net hadden gevraagd, zij een even betrouwbare aansluiting hadden kunnen krijgen. De Raad concludeert dan ook dat het net van ECL Netwerk niet minder betrouwbaar is dan indien het net door een regionale netbeheerder zou worden aangelegd. Derhalve wordt er niet voldaan aan het vereiste van onderdeel b van artikel 15, tweede lid, van de E-wet. Althans, de Raad ziet geen bijzondere aspecten of beheersmatige bijzonderheden waardoor dit net noodzakelijkerwijs betrouwbaarder zal – moeten – zijn dan indien de aangeslotenen rechtstreeks op het regionale net zouden worden aangesloten.
40. ECL Netwerk stelt dat op haar net sprake is van ‘een betrouwbaar, duurzaam, doelmatige en milieuhygiënisch verantwoord functionerende energiehuishouding’ omdat zij op haar net 60MW aan energie-efficiënt en milieuhygiënisch warmtekrachtvermogen opstelt, welke gebruik wordt door de aangeslotenen. Tevens wordt hiermee ingevoed op het net van TenneT. ECL Netwerk stelt hierover verder dat in geval van calamiteiten de aangeslotenen elkaar kunnen voorzien van elektriciteit; het net is daarvoor op dusdanige wijze ingericht. ECL Netwerk stelt dat op grond van de samenwerking de deelnemers aan het project elkaars risico verminderen. Daarnaast geeft ECL Netwerk invulling aan haar duurzame milieuvriendelijke doelstelling middels het gebruik van energie-efficiënte groenlabelkassen.
41. De Raad erkent dat het net van ECL Netwerk kan bijdragen aan een duurzaam en milieuhygiënisch doel. De opwekking van elektriciteit door middel van diverse

warmtekrachtcentrales draagt daar aan bij en ook de energie-efficiënte kassen, zogenaamde groenlabelkassen, dragen bij aan verwerkelijking van een duurzaam doel.

42. Op grond van de parlementaire geschiedenis bij artikel 15 van de E-wet moet er sprake zijn van een geïntegreerd stelsel van energie-infrastructuren⁷ om voor ontheffing ex artikel 15 van de E-wet in aanmerking te komen. ECL Netwerk heeft gesteld dat een dusdanig stelsel bestaat omdat de aangeslotenen elkaar onderling in geval van calamiteiten kunnen voorzien energie. De Raad is van mening dat hieruit niet voldoende beargumenteerd naar voor komt dat er sprake is van een geïntegreerd stelsel. Immers, de desbetreffende aangeslotenen kunnen ook middels eigen opwekking zichzelf voorzien van elektriciteit of in het uiterste geval elektriciteit afnemen van de netbeheerder. Zij zijn voor hun bedrijfsvoering dus niet afhankelijk van elkaar. De Raad concludeert op basis van het bovenstaande dat er op het net van ECL Netwerk geen sprake is van een geïntegreerd stelsel met zodanige karakteristieken die een ontheffing rechtvaardigen. Evenmin komt de bedrijfsvoering of de milieuhygiënische doelstelling, voor zover hiervan sprake is, in gevaar indien het net zou worden beheerd door een netbeheerder..
43. Reeds op grond van het voorgaande concludeert de Raad dat het net van ECL Netwerk zich niet leent voor een ontheffing op grond van artikel 15, tweede lid, onderdeel b, van de E-wet. De Raad ziet geen aanleiding om aan de overige vereisten van onderdeel b van artikel 15, tweede lid, van de E-wet te toetsen nu de aanvraag reeds op bovenstaande redenen dient te worden afgewezen. De Raad merkt hierbij ten overvloede op dat de aanvraag op de diverse overige punten ook niet voldoet aan de criteria.
44. De Raad zal hierna beoordelen in hoeverre de aanvraag voldoet aan de voorwaarden die worden gesteld in artikel 15, tweede lid, onderdeel c, van de E-wet
- Het net heeft kwaliteitseisen die in betekende mate afwijken van de kwaliteitseisen die voor een net gebruikelijk zijn.*
45. Om in aanmerking te komen voor een ontheffing op grond van artikel 15, tweede lid, onderdeel c, van de E-wet dient te worden aangetoond dat er ten aanzien van het net kwaliteitseisen van toepassing zijn die in betekende mate afwijken van de kwaliteitseisen die voor een (openbaar) net gebruikelijk zijn.
46. ECL Netwerk voert op grond van dit criterium aan dat er sprake is van afwijkende kwaliteitseisen omdat de aansluiting op het net van TenneT N-o is uitgevoerd. Daarnaast heeft ECL Netwerk enkele afwijkende afspraken gemaakt met TenneT, welke erop neerkomen dat TenneT in geval van extreme calamiteiten zich het recht voorbehoud om de lijn op te

⁷ Tweede Kamer, vergaderjaar 1998-1999, 26 303, nr. 7, p. 23

- eisen voor haar bedrijfsvoering op het 110 kV net. De door TenneT geleverde capaciteit wordt aangeboden onder runback, dat wil zeggen onder beperkende voorwaarden.
47. ECL Netwerk voert aan dat de hierboven genoemde eisen in betekende mate afwijken van het 'normale' regionale netbeheer. Zij stelt dat netbeheerders op grond van artikel 5.5.2.1 van de Netcode Elektriciteit (hierna: Netcode) verplicht zijn om voor alle betrokken bedrijfsmiddelen de enkelvoudige storingsreserve (hierna: N-1 reserve) te hanteren. ECL Netwerk verwijst in dit verband naar het besluit van de Raad van 7 juli 2006 met kenmerk 102232/11. Daarnaast stelt ECL Netwerk dat haar net ingrijpend zou moeten worden gewijzigd indien een netbeheerder wordt aangewezen. Dit gelet op de back-up voorzieningen van de aangeslotenen waarmee zij een storingsperiode kunnen overbruggen.
 48. Aangaande het bovenstaande overweegt de Raad het volgende. De Raad stelt vast dat er op het net van ECL Netwerk geen in betekende mate afwijkende kwaliteitseisen van toepassing zijn. Het net kan op dezelfde wijze worden beheerd door een regionale netbeheerder. Het bepaalde in artikel 5.5.2.1 van de Netcode is van toepassing op het landelijk hoogspanningsnet en betreft ondermeer de aansluiting tussen het landelijk hoogspanningsnet en het regionale net. Het N-1 vereiste geldt derhalve alleen voor netten met een spanningsniveau van 110 kV en hoger. Indien ECL Netwerk een aansluiting had gevraagd aan een regionale netbeheerder, dan had deze de aansluiting conform de wettelijke eisen moeten uitvoeren. Het feit dat ECL met TenneT verder afwijkende afspraken heeft gemaakt, doet hier niet aan af en kan dus niet als argument door ECL Netwerk worden ingeroepen. Temeer nu hiervoor geen enkele noodzaak bestaat. Daarbij merkt de Raad met betrekking tot de aansluiting van ECL Netwerk uitdrukkelijk op dat deze N-0 uitgevoerd mag worden conform de wettelijke eisen. De eis van N-1 geldt alleen voor het landelijk net.
 49. Aangaande het argument van ECL Netwerk dat er ingrijpende veranderingen in het net van ECL Netwerk dienen te worden gedaan indien een netbeheerder wordt aangewezen, stelt de Raad dat geen sprake zal zijn van ingrijpende veranderingen. Immers de back-up voorzieningen kunnen blijven bestaan, de Raad ziet niet in waarom deze voorzieningen in de situatie dat het net door een netbeheerder wordt beheerd niet kan blijven bestaan. De aangeslotenen kunnen immers op hun installaties de back-up voorzieningen gebruiken; de netbeheerder zal hier geen zeggenschap over krijgen.
 50. Gelet op het bovenstaande komt de Raad tot de conclusie dat het net van ECL Netwerk zich niet leent voor een ontheffing op grond van artikel 15, tweede lid, onderdeel c, van de E-wet.

BEHANDELING ZIENSWIJZEN

Zienswijzen

51. De Raad heeft naar aanleiding van de ter inzage legging van de aanvraag een schriftelijke en een mondelinge zienswijze ontvangen van Enexis B.V. (hierna: Enexis).
52. Enexis geeft in haar zienswijze aan dat een verklaring zoals is bedoeld in artikel 4, eerste lid, van de Beleidsregel niet door ECL Netwerk aan Enexis is gevraagd. Enexis is verder van mening dat de veronderstelde bijzondere karakteristieken niet van zodanige aard zijn dat het beheer van het net van ECL Netwerk niet door Enexis, als regionaal netbeheerder, zou kunnen worden verricht.
53. Daarnaast geeft Enexis aan dat zij van mening is dat de energie-infrastructuur zoals deze is voorgesteld door ECL Netwerk niet dusdanig bijzondere karakteristieken vertoont dat daarmee een ontheffing gerechtvaardigd wordt. Enexis stelt dat de afhankelijkheid van een warmtekrachtkoppeling, zoals gebeurt op het net van ECL Netwerk, een groter risico vormt dan de afhankelijkheid van een aansluiting op het regionale net.
54. Enexis voert daarbij ook nog aan dat zij niet van mening is dat de bijzondere karakteristieken die door ECL Netwerk in randnummer 10 en 11 van haar brief van 16 juli 2009 zijn gesteld niet in lijn zijn met het gestelde in de Beleidsregel. Het moet volgens Enexis gaan om bijzondere karakteristieken die gerelateerd zijn aan "technische bijzonderheden of beheersmatige aspecten die het net of het beheer van het net vereisen". Naar mening van Enexis richt deze uitleg in de Beleidsregel zich niet tot het particuliere netbeheer maar op de meer algemene problematiek van transportschaarste. De mogelijkheid die door ECL Netwerk is gekozen als oplossing bij de aansluiting, de eerder genoemde voorwaarde van runback, moet worden gezien als bedrijfsvoeringmaatregel en kan niet als bijzondere karakteristiek voor het net of het beheer van het net van ECL Netwerk worden gekwalificeerd.
55. Daarnaast geeft Enexis aan dat zij een probleem ziet in het feit dat derden kunnen worden aangesloten op het particuliere net van ECL Netwerk. Enexis spreekt hierover haar zorgen uit omdat ze van mening is dat hierdoor een ontheffinghouder kan groeien zonder dat een netbeheerder hier zicht op heeft.
56. Enexis heeft tijdens de hoorzitting een aanvulling gegeven op haar schriftelijke zienswijze, in het bijzonder met betrekking tot het punt van de bijzondere karakteristieken die het net van ECL Netwerk zou bezitten.

Reactie Raad

57. Hoewel de Raad niet alle standpunten in de zienswijze deelt zal deze verder onbesproken blijven nu de Raad op grond van het bovenstaande reeds tot het oordeel komt dat er geen ontheffing voor het net van ECL Netwerk verleend zal worden. Bij beoordeling van de aanvraag is de zienswijze voor zover in dit verband relevant voldoende door de Raad behandeld.

BESLUIT

Gelet op het bovenstaande is de Raad tot het oordeel gekomen dat in de situatie zoals deze door Energie Cluster Luttelgeest Netwerk B.V. in de aanvraag is omschreven, geen sprake is van een situatie als genoemd in artikel 15, tweede lid, van de Elektriciteitswet 1998. Om die reden wordt aan Energie Cluster Luttelgeest Netwerk B.V. geen ontheffing verleend van de verplichting een netbeheerder aan te wijzen voor haar net gelegen in de Noordoostpolder te Luttelgeest.

Den Haag,

Datum:

23 DEC. 2009

De Minister van Economische Zaken,
namens deze:

Mw. mr. A.P. de Groene

Plv. directeur Regulering Energie en Vervoer

Tegen dit besluit kan degene wiens belang rechtstreeks bij dit besluit is betrokken, binnen 6 weken na de dag van bekendmaking van dit besluit een gemotiveerd bezwaarschrift indienen bij de Raad van Bestuur van de Nederlandse Mededingingsautoriteit, Juridische Dienst, Postbus 16326, 2500 BH, DEN HAAG. In dit bezwaarschrift kan een belanghebbende op basis van artikel 7:1a, eerste lid, van de Algemene wet bestuursrecht de Raad van Bestuur van de Nederlandse Mededingingsautoriteit verzoeken in te stemmen met rechtstreeks beroep bij de administratieve rechter.